

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea cererii de recurs depusă de Petru Fărîma,
reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar,

în cauza de civilă intentată la cererea depusă de Ion Pretuleac împotriva
lui Petru Fărîma și Ninei Fărîma, cu privire la transmiterea silită a bunului
imobil gajat și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-102/25
NR. PIGD 2-21084743-01-2r-14032025)*

Restituirea cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de
apel a respins cererea de repunere în termenul legal de declarare a apelului.

Instanța de fond: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, A. Mocanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, A. Panov, N. Mămăliga, A. Malii

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererii de recurs depusă de Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 7 iunie 2021, Ion Pretuleac, reprezentat de avocata Ina Pucas, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ninei Fărîma și lui Petru Fărîma, cu privire la transmiterea silită a bunului imobil gajat și cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 21 noiembrie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată. S-a transmis silit din proprietatea Ninei Fărîma și lui Petru Fărîma în posesia lui Ion Pretuleac, bunul imobil gajat în baza contractului de ipotecă, autentificat de notarul Mihailic Olga sub nr. ***** din ***** , pentru a fi exercitat dreptul de gaj, în scopul achitării datoriei restante în sumă de 10500 euro, dobânzii de întârziere în sumă de 2561,00 euro, iar în total suma de 13061,00 euro, convertiți în lei MDL la data executării datoriei, a imobilului situat în r-l ***** , s. *****și anume: terenul pentru construcții cu suprafața de ***** ha cu nr. cadastral *****și casa de locuit cu suprafața de *****m.p. cu nr. cadastral *****. S-a încasat în mod solidar de la Nina Fărîma și Petru Fărîma suma de 8425 de lei cu titlu de taxa de stat achitată de reclamant, suma de 6000 de lei cu titlu de asistență juridică, suma de 130 de lei cu titlu de cheltuieli pentru solicitare ASP, suma de 372 de lei cu titlu de publicare în MO a avizului, suma de 100 de lei cu titlu de citare publică și suma de 11,50 lei cu titlu de cheltuieli de expediere a citațiilor, în total suma de 15038,50 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată (f.d. 108, 113-115)

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 29 august 2024, prin intermediul oficiului poștal, Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 noiembrie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 118-120).

4. Prin încheierea din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea depusă de Petru Fărîma, cu privire la repunerea în termen a apelului. S-a restituit cererea de apel depusă de Petru Fărîma, pe motiv că a

fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d 158-164).

5. La 21 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, casarea încheierii contestate, repunerea în termenul de apel a recurentului, cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței de apel pentru rejudecarea problemei soluționate prin încheierea casată (f.d.168-170).

5.1. În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată și contradictorie, care este pasibilă anulării. Recurentul a menționat că nu poate fi reținută, ca fiind relevantă aprecierea instanței de judecată cu privire la faptul că, la 09 februarie 2023, Petru Fărîma s-a prezentat în ședința de judecată și i s-a adus la cunoștință materialele cauzei, or, în cadrul ședinței de judecată din 26 mai 2023, reclamantul Ion Pretuleac a depus cerere de chemare în judecată concretizată, indicând-o în calitate de pârâtă și pe Nina Farîma, în pofida faptului că la materialele dosarului erau date cu privire la decesul acesteia. A mai indicat că, nu a primit copia dispozitivului hotărârii instanței de judecată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel”

7. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

8. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”.

9. Art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”.

10. Art. 100 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor,

sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

11. Art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă:

„(4¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”

12. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

13. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

14. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

15. Art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

16. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen.

(1¹) Asupra restituirii cererii de apel decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. Instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședința prealabilă doar în cazul stabilit la alin. (1) lit. b). ”

17. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„ Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural”.

18. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„ Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

19. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 06 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, Curtea de Apel Chișinău a expediat reprezentantului apelantului, avocatului Anatolie Barbacar copia încheierii din 04 decembrie 2024 (f.d. 167).

21. Astfel, recursul depus, prin intermediul poștei electronice, de Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar, la 21 februarie 2025, este în termen (f.d. 168).

22. Cu referire la caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, *la 21 noiembrie 2023*, Judecătoria Anenii Noi, sediul Central a pronunțat hotărârea pe marginea litigiului dat (f.d. 113).

23. Prin urmare, termenul-limită de 30 zile prevăzut la art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, pentru declararea apelului împotriva hotărârii primei instanțe, a început să curgă din 22 noiembrie 2023, ziua imediat următoare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, care a expirat la 21 decembrie 2023 (joi) inclusiv.

24. Potrivit informației deținute pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești, la 21 noiembrie 2023, Judecătoria Anenii Noi, sediul Central a publicat pe pagina sa oficială: <https://jcs.instante.justice.md>, dispozitivul hotărârii din 21 noiembrie 2023.

25. Dispozitivul hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central a fost expediat lui Petru Fărîma la 21 noiembrie 2023, însă însă plicul a fost restituit instanței de fond la 22 noiembrie 2023, cu mențiunea factorului poștal „plecat” (f.d. 111).

26. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 29 august 2024 prin intermediul oficiului poștal, Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 21 noiembrie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, solicitând repunerea în termen, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 118-120).

27. Prin încheierea din 04 decembrie 2024, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea depusă de Petru Fărîma, cu privire la repunerea în termen a apelului și a restituit cererea de apel depusă de Petru Fărîma, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (f.d 158-164)

28. Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția Curții de Apel Chișinău de respingere a cererea depusă de Petru Fărîma, cu privire la repunerea în termen a apelului și de restituire a cererii de apel depusă de Petru Fărîma împotriva hotărârii din 21 noiembrie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, în temeiul art.369 alin.(1) lit.b) din CPC, pe motiv că cererea de apel a fost depusă peste termenul de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

29. Or, după cum rezultă din actele cauzei, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 21 noiembrie 2023, iar cererea de apel a fost depusă de Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar, abia la 29 august 2024, pe când termenul-limită de contestare cu apel a expirat încă la data de **21 decembrie 2023 (joi) inclusiv**.

30. La acest aspect, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, potrivit art.116 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită prin cerere acest lucru. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură.

31. La caz, se constată că cererea de apel a fost depusă de Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar, peste termenul legal de atac cu apel (30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii instanței).

32. Deși, apelantul a solicitat repunerea în termen a cererii de apel în baza art. 116 din Codul de procedură civilă, totuși nu a motivat prin probe concludente și pertinente imposibilitatea efectuării actului de procedură în interiorul termenului legal.

33. Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că examinarea cauzei a avut loc în absența sa, acesta fiind declarativ și vine în contradicție cu actele cauzei, or, prin încheierea din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Anenii Noi, s-a stabilit ședința pentru data de 09 februarie 2023, ora 10:00. Încheierea din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Anenii Noi a fost expediată părților la 08 decembrie 2022, fiind recepționată de către recurentul Petru Fărîma la 15 decembrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție

anexat la materialele cauzei (f.d. 85). Pârâtul, Petru Fărîma, s-a prezentat la ședința de judecată din 09 februarie 2023, însă avînd în vedere că reprezentantul reclamantului a depus cerere de amânare, examinarea cauzei s-a amânat pentru 27 aprilie 2023, ora 10:00, despre care pârâtul a fost înștiințat contrasemnătură, ceea ce se confirmă cu recipisa anexată la materialele cauzei (f.d. 87-88).

34. Totodată, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, la 06 martie 2023, Petru Fărîmă a depus cerere, solicitând eliberarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate la aceasta, astfel la aceeași dată recurentul a primit actele pe 30 file, fapt confirmat prin semnătura acestuia aplicată pe cerere (f.d. 90 verso).

35. Circumstanțele sus descrise configurează concluzia că recurentul cunoștea despre examinarea cauzei, deoarece a fost înștiințat despre inițierea procesului și desfășurarea acestuia, iar faptul că ulterior ultimul nu s-a prezentat în ședințele de judecată nu poate fi pusă pe seama instanței de judecată.

36. La acest aspect sunt relevante prevederile art.102 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă potrivit căroră participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară. Or, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu mai pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară, dar să se intereseze, cu bună-credință, la intervale rezonabile de timp, de soarta dosarului respectiv, pentru a nu omite pe viitor termenul legal de atac, în situația în care își vor manifesta dezacordul cu soluția pronunțată de instanța judecătorească.

37. Prin urmare, Completul de judecată conchide că instanța de apel, prin prisma dispozițiilor art. 116 din Codul de procedură civilă, corect a respins cererea depusă de Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel.

38. În circumstanțele descrise, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată și legală încheierea din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

39. Se accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art.6§1 din CEDO, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

40. Din considerentele menționate, și avînd în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

41. În conformitate cu art.427 lit. a) și art.428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Petru Fărîma, reprezentat de avocatul Anatolie Barbacar.

Menține încheierea din 04 decembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Pretuleac împotriva lui Petru Fărîma și Ninei Fărîma, cu privire la transmiterea silită a bunului imobil gajat și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Oxana Parfeni